

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULULI.

„Gazeta” iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 franci, pe trei luni
10 franci.
Se primumeră la toate ofi-
ciile postale din țară și din
afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov:
la administrațiune, piața mare
Nr. 22, etajul I.: pe un an
10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
casă: Pe un an 12 fl., pe
șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Un exemplar 5 cr. v. a. sau
15 bani.
Atât abonamentele cât și
inserțiile sunt a se plăti
înainte.

Nr. 75.

Brașov, Luni, Marți, 5 (17) Aprilie

1888.

Nou abonament

la

„GAZETA TRANSILVANIEI”.

Cu 1 Aprilie 1888 st. v. s'au deschis nou
abonament la care invităm pe toți amicii și sprin-
jitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe trei luni 3 fl.
pe șase luni 6 fl.
pe un an 12 fl.

Pentru România și străinătate:

pe trei luni 10 franci,
pe șase luni 20 franci,
pe un an 40 franci.

Abonarea se poate face mai ușor și
mai repede prin mandate postale.

Domni, cari se vor abona din nou,
se binevoescă a scrie adresa lămurită și
a arăta și posta ultimă.

Administrațiunea „Gazetei Transilvaniei”.

Brașov, 4 Aprilie st. v. 1888.

De când s'a suit pe tronul
Germaniei împăratul Frideric III,
declarându în manifestele lui, că
voiesce să înangureze o domnie
a păcii, s'au mai liniștit puțin
spiritele în Europa, der în fond
situațiunea generală nu s'a schim-
bat întru nimic, ci a rămas totu
așa de serioasă și amenințătoare ca
mai înainte.

Dovada cea mai invederată des-
pre acesta ni-o produce noul pro-
iect de lege, ce s'a prezentat
parlamentelor din Viena și Peșta,
cu privire la prelungirea facultativă
a serviciului militar activ de
trei ani.

N'a fost de ajuns că prin
legea glotelor serviciul militar
de doi-spre-dece ani s'a prelungit
cu alți doi-spre-dece ani; n'au fost
de ajuns imensele sarcini ce tre-
buie să le suporte adă locuitorii
acestei monarhii pentru armată,
ci facuma vine administrațiunea
de război și reclamă dela ei o nouă
jertfă.

Noul proiect de lege, ce l'am
amintit mai sus, stabilește ca
în viitor „după cum va cere tre-
bunța și la ordinul expres al
monarhului” ministrul de răz-
boi să fiă îndreptățit, a prelungi
în acele corpuri de armată, în cari
va afla de lipsă, serviciul solda-
ților, cari au servit activ de
trei ani conform legii, însă așa
ca acesta prelungire să nu trecă
peste un an. Va să dăcă i se
acordă administrațiunii de război
dreptul de a prelungi serviciul
activ de trei ani, încă cu un an.

Motivele, cari au îndemnat ad-
ministrațiunea de război a lua
această măsură, ce îngreuează atât
de mult sarcinile impuse cetățenilor
prin serviciul militar, se dăcă sunt
dictate de considerațiunile esteriore
și de serioșitatea situațiunii ge-
nerale politice.

Organul stânger moderate ma-
ghiare, „Budapester Tagblatt” pre-
supune, că proiectul de lege din
vorbă nu urmăresce deocamdată
alt scop, decât de a înmulți
contingentul trupelor din Gali-
ția, fără ca spre scopul acesta să
fiă de lipsă a se face o mobilizare
parțială. Prin aceea că se crează
posibilitatea de a se înmulți con-
tingentul de pace al întregii ar-
mate active în mod facultativ,

se crede că se va lua Rusiei or-
ce pretext de a imputa că se iau
măsuri de război, și scopul în-
mulțirii forței armate se crede a
se ajunge astfel pe cale pacifică.

Forțe bine observă însă numi-
tul diar, că vrându a se satis-
face pentru moment unei trebu-
ințe, se admite în genere o dura-
bilă estindere a timpului de ser-
viciu, deși numai în mod facultativ.
Căci cu toate că prelungi-
rea serviciului militar o face de-
pendentă proiectul de lege de „ne-
epărata trebuință” și de „ordinul
expres al monarhului,” se pro-
clamă totuși în teorie pentru du-
rata posibilitatea de a constringe
pe soldați din toate corpurile de
armată, ca în loc de trei ani să
servescă activ patru ani.

Este prin urmare foarte justă
părerea acelor, cari cer să se
mărginescă puterea discreționară,
ce se reclamă în favoarea admi-
nistrațiunii de război prin memo-
ratură proiectă de lege, ca dintr-o
măsură dictată de trebuințele mo-
mentane de apărare în Galiția,
să nu rezulte o durabilă îngreua-
re a sarcinii serviciului militar
pentru populațiunea întregii mo-
narhii.

Austro-Ungaria și Rusia.

În cercurile oficiale turcesci
din Constantinopol se ivește tema
de o încăerare între Austria și
Rusia. Acesta din urmă este bă-
nuit de a ațita o răscolă în Bos-
nia și Herțegovina cu scopul de
a vedea o parte a armatei austro-
ungare ocupată acolo.

Prințul rus Panjew, care
stă în fruntea comitetelor slave
din Petersburg, a dat instruc-
țiuni generalului Casacilor, Aki-
mow (care se află de doi ani în
mânăstirea rusă Pantelimon din
Constantinopol) cu mulțime de
peregrini rusesci ce mereu sosesc
acolo și pe cari poliția turcescă
fi supraveghează strict) să re-
nunțe la planurile pentru Bulgar-
ia, și totă activitatea să și-o con-
centreze asupra Bosniei, pentru
ca să organizeze acolo bande de
insurgenți contra administrațiunii
Austro-Ungariei.

Afară de acesta Rusia agită
în mod foarte viu în Macedonia
împotriva Austro-Ungariei.

Proclamațiune contra prințului Ferdinand.

O telegramă din Pirotu îm-
părtășește, că o nouă proclama-
țiune revoluționară împotriva prin-
țului Ferdinand a fost confiscată
Vineri la Turtucaia, un sat de
lângă Dunăre. În proclamațiune
se protestează împotriva usurpa-
țiunii de tron de către prințul
Ferdinand și îndemna pe Bul-
gari să și tie gata puscile și să și
umple cartușierele.

După cele din urmă informa-
țiuni sosite din Sofia, totu la Pi-
rotu, măsuri particulare au fost
luate cu scop de a spori signi-
ficanța persoanei prințului Ferdinand.
Strajele de noapte împrejurul Pa-

latului sunt întărite prin omeni
credincioși, prințul se arăta foarte
puțin pe uliță.

Circulă sgomotul, că în mai
multe garnisone din provinciile s'au
făcut arestări.

Turburările țărănesci în România.

Mai multe comune rurale din
România s'au revoltat în zilele
din urmă, așa că a trebuit să in-
tervină oștirea ca să potolească miș-
carea. Această mișcare, care a
fost îndreptată în contra autori-
tăților comunale a ardeștilor
și a proprietarilor, a produs mari
îngrijiri în capitală. Eată ce scrie
„România liberă,” organul oficial
al guvernului actual, despre tur-
burările țărănesci:

Mișcarea țăranilor din Ilfov a pu-
tut începe sub o înfățișare politică, adă
însă ea a degenerat într'un adevărat
asalt în contra proprietății. În toate
satele răsculate faptele au fost
identice. — Mai întâi alungarea au-
torităților comunale, însoțită adese de
violente asupra persoanelor, violente ce
au mers până la moarte, mai în urmă
prădări la casele ardeștilor și proprie-
tarilor. Pretutindeni aproape, acestora
li s'au devastat cu totul imobilele li s'a
scos perambulul din păture, și pe alo-
curea locurile de arătură au fost luate în
silnicie.

Programul de asemenea a
fost identic. — Pretutindeni s'a
spus că ar fi venit ordine din Bucu-
rești să se dea țăranilor locurile cu
dijmă din țecă una, ierbăritul numai 1
leu, și porumbul cum o fi. Cum se
vede nu se mai poate explica mișcarea
printr'un fel de spontaneitate. O lo-
zincă a fost dată și de sigur se poate
găsi urma unei agitațiuni culpabile.

Se vor face sforțările cele mai mari
pentru a se pute pune mâna pe ițele
acestei odiose înscenări. În așteptare
guvernul e silit să ia măsuri energice
de represiune, și mulți din nenorocii
cari au fost întăritați vor plăti câte
mai înainte de mișcării cari i-au pus în
mișcare. Eată dispozițiunile ce sunt
până acum în curs de execuțiune:

Unul din punctele cele mai turbu-
rate din plasa Dâmbovița este Valea Pa-
sării și linia Brănești, Móra Domnescă
și Afumați. Dealtminte în Afumați a
isbucnit mișcarea cu adevăratul ei ca-
racter de atentat în contra proprietă-
ții. Pe acea linie se găscă: secretarul
general al ministerului de interne, ju-
decătorul Tătaranu și procurorul Câr-
lova. Au la dispozițiune lor două com-
panii de linie și două escadron de ca-
valerie.

În Brănești ordinea e restabilită de-
plin și toți capii mișcării arestați au
fost depediați la București sub escorta
unui detașament de geniu.

Astăzi ordinea se va restabili în
Móra Domnească, și, de-ore-ce ordin
sunt date ca să se procedă cu cea din
urmă energică, s'a mai trimis acolo un
escadron de roșiori.

Alt centru de răscolă plecat din
Fierbinți s'a întins prin Creța-Leșile,
Dascălu, până la Crătunești. În Creța-
Leșile s'au comiș devastări în contra
proprietarilor și cărciumarilor din lo-
calitate. Acolo sunt trimise: un ba-
talion de vânători și două escadron

de cavalerie, din cari unul trecându
prin Tunari a explorat părțile acelea
cu patrule preventive.

Această expedițiune, după ce va res-
tăbi ordinea în Creța-Leșile și cătu-
nele vecine, se va instala în Grecii și
Grădiștea, puncte cari sunt și ele a-
gitate.

În cel din urmă moment (adă di-
minuță) mișcarea a isbucnit și în Lipia-
Bojdani, unde devastări enorme au
fost comise la arendași, și unde co-
mersantul Nicolae Filip a dispărut. În
această direcțiune ajutoare imediate au por-
nit, ca să întărească trupele locale din
Fierbinți.

Alte puncte ale districtului nu sunt
amenințate. Cum însă agitațiuni culpa-
bile s'au semnalat în Colentina, o com-
panie de linie a fost trimisă într'acolo.

Cu deosebire în vecinătatea Bucu-
reștilor autoritățile au ordin să useze
de cea mai mare rigore, căci cu cât
te apropi de oraș cu atât starea ma-
terială a țăranilor este mai bună, așa
că aci agitațiunea nu are nici măcar
pretextul miseriei.

În altă plasă, la Lămoștii din Ne-
goești, țigani veniți tocmai din Afumați
resculaseră pe congenerii lor. Supre-
fectul local însă, om foarte energic,
și căruia i se trimisese ajutoare seriose,
a purces pe dată la represiunea turbu-
rărilor și a restabilit ordinea.

Indată ce liniștea va fi restabilită,
suntem siguri că guvernul se va ocu-
pa de întreaga situațiune a țăranilor.
Mai pretutindeni administrațiunea co-
munală fusese cu totul neome-
nescă față cu țărani. Pe alo-
curea arendașii și proprietarii
nu aplicaseră cu sinceritate con-
tractele agricole. Astfel rău-voi-
torii au putut găsi un teren priincios
pentru propagarea ideilor subversive.

Sunt indicii certe, că încurându se
poate începe lucrarea de ameliora-
țiune.

**

„Unirea” nu e mulțumită cu
modul cum s'a tractat cesiune-
na turburărilor țărănesci în ca-
mera și mai ales nu e mulțu-
mită cu declararea ce a făcut
primul-ministru, promițându că
va lua chiar „măsuri extreme” spre
a face să „reviă domnia legii.”
„Unirea,” care nu crede că prin
luarea de „măsuri extreme” s'ar
pute liniști țărani și stabili do-
mnia legii, scrie între altele:

Domnia legii am stabili-o noi, apu-
cându-ne să întrebăm măsuri repre-
sive extreme contra celor ce s'au scu-
lat cerându până?... Am stabili o do-
mnia a legii mai crudă și mai neomenoasă
decât chiar aceea, ce se stabilește în
Irlanda. Și, ce dicem? n'am stabili
nici o domnie a legii. Nu. Am stabili
din potrivă o domnie a nelegalității.
Care e pricina adevărată, capitală, care
a făcut pe țărani să nu mai rabde în
piele și să se scole? Cine poate tăgădui
că n'ar fi miseria? Nimeni. Și e așa de
adevărat încâtă nici unul din cei cari
au vorbit er în cameră n'au putut o
face. Toți au recunoscut că e așa.
Der să ne dăm semă și de pricinile
miseriei. Oh! când ne vom apuca să
studiem aceasta, vom vedă limpede, ca
lumina soarelui, că, decă țăranul suferă
și e miserabil, decă a ajuns în stare
să n'abă ce mânca, e pe de o parte

lipsa de măsură serioasă și bine cumpănite spre a-i asigura sorte bună, și pe de altă cale, de către mulți deținători cu ori-ce titlu ai pământului, a tuturor măsurilor și legilor ce brumă avem în folosul țeranilor; ceva mai mult chiar decât călcarea, întorcerea lor în chipul cel mai neomenos în chiar potriwa celor pentru binele cărora sunt făcute. Aici e buba, și nicăieri altă... Miseria țeranilor n'are altă cauză decât lipsa de legi și călcarea de legi existente.

Și amă nuni „reîntrare sub domnia legii” asigurarea spoliatorilor căși pot urma vexațiunile și călcările de legi! Căci e lămurit numai aci amă ajunge întrebându-se „mijloce extreme” spre a potoli o mișcare produsă din cauza călcărilor de legi. Aici și numai aici amă ajunge.

Facem un sincer apel la guvern; îi supunem aceste considerații, îli sfătuim să țină seamă de ele și nici să se gândească la „mijloce extreme.” Blandețea va face mai mult ca ori-ce altă mijloc; deja în unele sate răsculate s'a putut observa acesta. Blandețea spre a liniști pe turburați. E'tă ce recomandăm deocamdată...

SCIRILE DILEI.

Cu privire la „Revista Literară a III-a,” publicată în foiletonul numărului de Duminecă alți „Gazetei,” adresându-ni-se întrebarea, dacă deschidem colonele foiletonului nostru discuțiunii asupra unor idei sulate în amintita revistă, — cu care dealtmintrelea nici noi nu suntem într-o tôte de acord, der în foileton lăsam autorilor voia de ași exprima liberă ideile, — răspundem că tocmai acesta ne-a fost scopul când am publicat fără nici o observare acea „Revistă,” de dorit fiind o discuțiune de asemenea natură, ca să se lămurască cestiunea mișcării și valorii literare la noi.

Ministrul unguresc de finanțe face cunoscut, că notele de stat de 1 fl. emisiunea primă din 7 Iulie 1886 se vor primi spre a se schimba cu altele numai până la finele lui Iunie 1886 pe temeiul unei petițiuni timbrate și adresate ministerului comun de finanțe. După expirarea acestui termen acest fel de note nici nu se mai primesc, nici nu se mai schimbă cu altele.

Ministrul unguresc de comunicațiune, precum și cel de comerț au primit reprezentățiunea comitatului Brașov în privitor la regularizarea Oltului. Cei interesați vor fi chemați în curând

de comitele la o adunare, în care să se constituie societatea de regularizare.

Secțiunea Curiei r. din Pesta însărcinată cu afacerile disciplinare ale advocatilor a adus sub Nr. 624 din 1888 următoarea hotărâre, pe care o anunță ca lege: Cestiunile panslaviste urdite de advocați, constituie delict disciplinar. Indemn la aducerea acestei hotărâri se dăce că artă fi dată nisce „propagande panslaviste” sêvșite de advocatul Vendel Kudlik din Pojun.

E vorba de nouă persecuții și terorisări ale Slovacilor cu carte.

De presentu petrece în Deva trimisul ministerial Fejér Miklós pentru a se îngriji de colonizarea Ciangailor. Se dăce că 40 familii de Ciangăi vor fi colonizate la Hunedóra. Familiile de Ciangăi destinate pentru Deva se ștăptă pe ziua de 24 Aprilie și încă în aceeași săptămână li se vor împărți pământurile cumpărate pe sêmă lor.

Tôte-să inzadar! „Patrioții” își vor ajunge scopul, când va face plopul pere și răchita micșunele.

Foile unguresci stau să-și iasă din piele de bucurie, că — după a lor închipuire — au aflat cine este autorul articolului din „Kreuzzeitung,” care le făcure multă supărare Ungurilor și despre care și noi vorbirăm mai dăile trecute. Lucrul stă așa: Scriitorul maghiar Abrányi Emil a primit dela „Dr. F-a” din Sibiu o scrisore în care-i comunică, că el cu ochii proprii a vădută în protocolul dela postă adresa scrisorei recomandate ce s'a trimis fôiei „Kreuzzeitung” în ziua de 31 Martie și susține — veđi bine fără a puté aduce nici o dovédă — că autorul scrisorei, respective a articolului trimis, ar fi profesorul pensionat Lenhardt, pe care-l numesce „unul din cei mai veninoși Sași maghiarofagi”. Scrisorea ce a primit'o Abrányi e publicată mai în tôte foile unguresci.

Marea adunare a reuniunilor sâsesci din Ardeal se va ține în anul acesta în Sebeș. Se fac mară pregătiri pentru aceste serbări, construindu-se chiar o mare hală în acest scop. Va fi serbare populară, concert, banchet și a.

În luna lui Martie s'au estradat din comitatul Turda-Arieș 6 pașaporte pentru liberă trecere în România. S'au ivit focuri în 4 comune cauzându o pagubă de 838 fl. 80 cr. dintre cari 360 fl.

ar fost asigurați. La 1 Aprilie n. se aflau în comitat 8196 orfanți cu 89 tutori. Starea sanitară a locuitorilor în Martie a fost mai favorabilă, numai în Vereșmortu a bantuit între copii durerea de grumazi, bolnăvindu-se 4 și murind 1. Epidemia între vite nu s'a ivit. Ce privește darea, trebile stau cât se poate mai rău. S'au încassat în darea directă 11,204 fl. 4 cr. și au rămas restanță 249,120 fl. 37 cr.; s'au încassat în darea militară 166 fl. și au rămas restanță 22,502 fl. 52 cr. În raportu cu Martie anul trecut s'au încassat în anul acesta mai puțin cu 4975 fl. 70 1/2 cr. în darea directă, și mai puțin cu 194 fl. 41 cr. în darea militară. La propunerea inspectorului de dare, comitetul administrativ al comitatului a hotărât să ceră dela ministerul de finanțe autorizațiune spre a scote eșecutiă asupra mai multor comune pentru încassarea restanțelor.

Vai de bietul popor!

O nouă defraudare s'a descoperit la primăria cercului VII din Pesta. Din 1882 diurnistul Ludwig Molnar defraudă timbrele actelor. Primarul l'a suspendat din funcțiune și a ordonat a se aduna datele necesare, spre a se constata cât de mare e paguba.

În adunarea comitatensă a Bistriței s'a hotărât, ca în interesul prețioșei și bogatei archive a orașului și districtului Bistrița, care, cum se știe din ordinul fișpanului Banffy, a fost transportată din edificiul magistratului în casa comitatului, să se numescă un archivar cu îndatorirea d'a pune în ordine actele și documentele din archivă, pentru ca să se potă folosi spre scopuri științifice și altele. Se speră că cu această ocaziune comuna orașenescă va cere să i-se restituie numărôsele documente, care sunt proprietate nendoiôsă a orașului Bistrița.

Generalul Maicanu a fost condamnat de consiliul de războiu la 10 luni închisore, perderea gradului și 400 fr. amendă.

Două mii de Evrei streini, cea mai mare parte din Austria, au fost provocați de autoritățile ruse să părăsescă Odessa în cursu de o săptămână.

După cum spune o telegramă din Paris, o persoană a tras de trei ori dintr'un revolver înainte palatului președintelui Republicei; el avrută, se dăce, a atrage luarea aminte a d-lui Carnot asupra miseriei în care se gășeșce; carușele n'aveau glônțe.

Procesul de pressă al „Tribunei.”

Sub acest titlu cetim în „Tribuna” dela 3 (15) Aprilie a. c. următoarele:

Actul de acuzare.

Spectabilă judecătoria jurială de pressă!

Primul articol intitulat „Sibiu 25 Noevre c. l. v.” și publicat fără de subscriere în nr. 268 din 1887 alți zărilor cotidian redactat în Sibiu de Adrianu Cașoltanu în limba românescă, citându din discursul adresat de fostul deputat dietal Traianu Doda către alegătorii din Caransebeș următoarele:

Sibiu, 25 Noevre st. v.

„Scopul meu a fost ca să deștept pe Români și totodată ca viațele noastre să străbată până la locurile cele mai înalte, ca să vadă și Maiestatea Sa, că nemulțămirea noastră e mare, și că suferințele noastre au ajuns de nu le mai putem suporta, pentru-că decă eu ca general, care am sângerat pentru Tron și patriă, sunt silit să o facă acesta, atunci trebuie să fiă ceva putred în împărăția noastră, și că trebuie luate mijloce pentru sanarea rului.”

La cuvintele citate ale amintitului articol de zărar, după traducerea autentică alăturată la acuzare a aceluiaș articol, să mai adaugă următoarele expresiuni:

Generalului Traianu Doda:

Scopul mai pre susu de tôte, i-a fost să-i deștepte pe Români.

Românii s'au deșteptat ei ore? — se deșteptă? — aud ei glasul patriotului adevărat? înțeleg ei cuvintele scurte și lămurite ale lui?

Din dă în dă totu mai multe sunt semnele, care arată, că se deșteptă Românii, că aud glasul patriotului, că-i înțeleg cuvintele.

2. Decă totuși, șgomotul făcut de alții ar fi atât de mare, ca glasul generalului Traianu Doda să nu fiă înțeles, vom striga cu toții ca să răsune împărăția.

Ne-am pronunțat dintru început în cea mai inofensivă formă, pentru-ca să se știe, cum ne-am pronunțat.

Decă nu e destul nici atâta, atunci când va cere trebuința, va trebui să facem pretutindenea, cum au făcut grănițerii la Caransebeș.

Nu mai așa vom fi dovedit, că ne-am deșteptat.

3. Căci nu e vorba numai de frații noștri din Caransebeș, ci de noi toți, de onora noastră națională, de pozițiunea noastră în viața publică a patriei noastre. Nemulțămirea tuturor e mare, toți nu mai putem suporta suferințele.

4. Caransebeșenii merg decă înainte cu alesul lor, și noi trebuie, decă nu ne mai rămâne alta, să mergem cu toți după dâșii.

Ca să se știe, că alesul grănicilor dela Caransebeș nu reprezintă numai cercul său, ci pe toți Românii din țările coronei ungare.

Pentru aceste manifestațiuni trebuie să fim cu toți pregătiți.

Deore-ce expresiunile indicate în punctele 1—4 nu numai fi despart pe Români ca naționalitate deosebită de ceilalți locuitori ai patriei, der fi și pun în fața națiunii maghiare, — deore-ce, mai departe, după încercările amintite și

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

(1)

INIMOSULU.

Poveste.

A fost odată un om lucrător, Ce ara pe după cupțori, C'o lingură de cusitor, C'o lingură cu cōda ruptă, Să ședă aci care m'ascultă.

Ice c'a fost odată, ca ne altă dată, a fost un bărbat și-o muiere.

După-ce s'au fost totu plăgătuti ei din pricină că n'aveau copii, Celu-de-sus, într'o bună dimineță, li-a dăruit o vrascină de ei, curată câte găuri pe un ciur.

Pe cel mai mică mamă-sa n'avea ochi să-l vadă, de-ore-ce și fiind-că nu prea vrea să știe, să fi fost, ce să fi fost. Și în butul ei, Inimosulu, c'asa-i era numele, creștea ca din apă, — într'o dă ca'n două, în două ca'n nouă și'n nouă ca'n nouă-deci și nouă! Nici să-l fi tras tu totu meru de creșcetulu capului și mai altcum nu se putea.

Când într'o dă dăce elu cătră mă-sa:

— „Și mamă! Ce-i frica aceea că eu vă totu aud vorbindu despre ea și

nu pot de loc să înțeleg, că ce poté să fiă?”

— „Frica, Inimosule, este, când ai tēmă de cineva ori de ceva.”

— „Eu totu nu pot să înțeleg. Am de cuget să iau lumea și cruciș și curmeziș. Trebuie să afl eu dela o vreme, că ce poté să fiă frica aceea. Măne mnēță am să plec, — gătește'mi ceva merinde de cale.”

Să fiă, cum să fiă, der sângele, vorba ceea, apă nu se face și mama inimosului n'ar fi avut voiă să-l vadă luându lumea în cap.

Der fiind-că vorba bună nu putea să-l înmōiă, de frică erăși nu știa de loc, n'a fost încătrău, a trebuit să plece și a și plecat numai elu, singur și singurelu.

Și apucându la drum, se duce, duce picior bătute — cum e dăsa — dă de vară până'n sēră, cale lungă să-i ajungă.

Când dela o vreme soșeșce la nișce birturi și se hotărășce ca acolo să-i fiă masul peste nopte.

— „Ei, dragul meu tineru voinicu, la birturile mele nu e de rămas peste nopte, că-su priloștite și pe cine ilu apucă sēră aci nu mai vede sōrele”, —

dăce birtășul. „Au pățit'o căți frunță și erbă. Și eu însu'mi, pe când să se amestece ziua cu nopte, încu ușile și imi cruț cea pelcuță până o am.”

— „Eu rămân aci, să vedem ce-o să fi de capul meu. Tu, decă te strîng curelele, haide, du-te!” — răspunde Inimosulu.

Birtășul îi pune pe masă câteva cofe de vin marmanziu, culesu tōmna cam târziu, — ca Inimosulu, de-a fi avându dorul suptului, să fiă cel pușin chefuit, pe când a veni lucrul cel rău să-l înhașe.

Inimosulu, rămas numai elu singur, trage la vinu din cele cofe și se lungeșce pe-o laviță ca să-și mai odihnescă cele ôse sdrobite.

Abia așpeșce și numai ce aude prin podu o șguduitură, deși casele s'au clătitu din temelii.

— „Proștu lucru! Ore ce să fiă?! — își dăce Inimosulu, de frică însu nici poveste.

După șguduitura aceea pe loc se desface podul deasupra dreptu în două și chitinelu, chitinelu se lasă în josu un picioru de om, nu cum să fiă, făr curat de uriaș, cum a și fost.

După piciorul acela urmēză celălaltu, apoi mijlocul și în urmă un ometu de nu-l încăpea casa!

— „Ce faci atâta langră cu vintulu tēu, de mă treșeci din somn? — dăce Inimosulu. „Nu puteai să vii mai tiptil?”

— „Știi una Inimosule?” întrebă uriașulu. „De nou-deci și nou de ani, de când viu la birturile astea, omu în tâlpi ca tine n'am aflat. Alții, pe când să mă cobor, erau prăpădiți de frică și de spaimă, pe când soșeam, nici nu răsflau măcar. Tu însu ești copil de lele odată. Știi, că'mi plac de minune?! — imi plac, dēu așa; — să nu mai mănânc pâne, de nu'mi plac. Dreptu do vadă a cinstei, ce-ți portu, osteneșce cu mine în pivnițele mele cele secrete, în care picior de om pământēnu n'a intrat; acolo e mama vinului și comori nesfârșite, să ne chefuim odată, decă m'am dat și eu de om. Să mergem!”

Și s'au dus ei în pivnițele cele secrete ale uriașului, unde, pe lângă mama vinului, din care și-au udat maseaua, câtu le-a luat pielea, atâtea comori erau de nu s'a mai pomenit, de când e lumea!

— „Tôte ale tale să fiă, că ești co-

adite de zadarnice pentru sanarea... angajorilor făcute de Români, desțep...

Deorece în cursul instrucțiunii făcute conform legii, locuitorul din Sibiu...

alăturându-i aici toate actele ce cuprind în ele rezultatele instrucțiunii...

Murășu-Oșorheiu, 5 Aprilie 1888. A. Vita, procuror reg. supemă.

II. Decisiunea tribunalului. Nr. Prsd. 532. 1888.

Inmaneză acusatului un exemplar din acest act de acuzare vestindul, că pună termen pentru pertractarea...

Cluj, 8 Aprilie 1888. Președintele tribunalului reg. din Cluj ca judecător jural de presă: Dominic Pétterffy, m. p.

Defraudări în armata bulgară.

După cum comunică o telegramă din Sofia, maiorul Popof e dat în judecată pentru falsificare de documente și defraudare.

Acuzațiunea contra lui cuprinde următoarele puncte: 1. că a dat voiă în regimentul lui să se facă falsificare de documente...

tarilor pentru 1476 fr. și a lăsat această sumă; 7. că a mai luat bani meniți la cumpărarea nutrețului fără a avea vr' unu calț...

Legea prevede o osândire cel puțin de 10 ani temniță, destituțiune din funcțiuni, precum și pierderea drepturilor civile și politice.

Furnitură pentru armata bulgară.

După o comunicare a consulatului general c. r. austro-ungar din Sofia către camera comercială și industrială din Brașov...

Cauțiunea ce au să o depună oferenții e 5%. Descrierea tehnică, mostrele și condițiunile se pot vedea în ministerul de război bulgar.

Cei interesați se fac cu deosebire atenți la regulamentul de licitare bulgar publicat în „Museumul comercial” [Handelsmuseum] dela 20 Iunie și 15 Iulie 1886 Nr. 23 și 25.

Intâmplări diferite.

Sinucideri. Tănărul Goldfried David din Gilău, fiind pus la închisoare preventivă pentru furt, s'a spânzurat...

șina pândi la ferestra unei odăi întunecoase, să vedă, dacă nu cumva vinu gen-darmii după el, ca să-l escorteze.

Mulțămă publică.

Chizăia, în 10 Aprilie 1888.

Repausându în 30 Martie a. c. st. n. fostul capelan gr. cat. în Lugosș Iosif Teodorovicu în etate de 58 ani, aședarea la locul de odihnă...

Primescă Ilustritatea Sa Domnul Episcop și prea grațiosul părinte pentru amărea arătate către repausatul, precum și Ilustri Domni Canonici...

Demetriu Teaha, preot gr. cat. în Chizăia.

SCRIRI TELEGRAFICE.

(Serv. part. al. „Gaz. Trans.”) București, 16 Aprilie. Proprietarii și arendașii comunelor rurale revoltate...

lua măsuri militare severe contra țeranilor renitenți.

În ședința camerei ministrului președinte Rosetti declară, răspunzând la interpelarea ce i-s'a adresată asupra revoltei țeranilor...

Berlin, 16 Aprilie. În urma iritațiunei tusei, împăratul a avut o noapte puțin satisfăcătoare.

DIVERSE.

Corpur străine în nas și urechi. Mulți copii se îndatinăză a băga petricele, bobe și alte obiecte micuțe afund în nas și urechi, încât tare cu greu se pot scote erăși afară.

Rectificare. În „Revista literară” ultimă s'au străcurat erorile: colona 1-a rândul ultim: lologi în loc de filologi...

Cursul pieței Brașov.

Table with exchange rates for various currencies and goods in Brașov as of April 4, 1888.

Cursul la bursa de Viena.

Table with financial data from the Vienna stock exchange as of April 14, 1888.

Editor și Redactor responsabil: Dr. Aurel Mureșianu.

pilă odată, — dice uriașul, — eu n'am să mai viu în veci.

„Le primesc” — răspunde Inimosul — „cu dragă inimă ca dela un frate de cruce.”

„De-a fi să fiă, — se ne vedem cu pace la anul și la mulți ani! — dice uriașul, luându-și bun rămas dela Inimosul, pentru a nu se mai întorce nici adl.

Desu de dimineță vine birtașul și se miră, mult se miră, când vede pe Inimosul sănătos ca mărul, lungitu pe cea laviță.

„Și cum se face, omule al lui Dumnezeu, de nu ți-a răpus capul bala de astă noapte, — cum se face? ce-a fost?”

„Apoi a fost așa și pe dincoale” — răspunde Inimosul, — și-i povestesc toate din fir în păr, întocmai cum s'au întâmplat. „De uriaș n'ai să porți mai multă nici o teamă, că n'are să-ți mai vină în veci.”

Apoi duce pe birtaș prin pivnițele cele secrete, unde e mama vinului și comorile cele fără număr.

„Tote acestea mi le-a dăruit uriașul mie și eu te cinstesc pe tine cu ele, că mie de nici un folos nu

pot să mi fiă”, — dice Inimosul către birtașul, ce stătea gură-cască, vădându ce nici n'a visat măcar.

„Și cu ce să-ți mulțămesc pentru atăta bunătate?” — întreabă birtașul.

„M'ai scăpat de mătăhala aceea de uriaș și, ca pupăz pe colacul, mi'ai câștigat atătea comori, că nu le aflu rostul.”

„Cu ce? Da ia să-mi dai o glăbă de calț ca să nu fiu totu picior bătute, ci să pot purcede mai în tică.”

„Bucuros, și-o fată pe de-asa, că am trei ca frupte din sora, — să-ți aleg” — răspunde birtașul.

„Ei, nene birtaș! Nu-s în tonele dragostei și nu însurșul mă portă pe căi, alta, cu totul alta e, ce mă rōde la inimă. Voiu să știu, că cei-frica aceea și pân' n'oiu simți-o încolțind în inima mea, răpăsu n'o să am, cum n'are apa.”

„Și astă noapte nu ți-a fost frică de loc?” — întreabă birtașul.

„De unde, mei omule, nici vorbă!” — răspunde Inimosul.

Și, luându-și o glăbă de calț, ce a fost numai o ruptură, — își ia rămas bun și la drum băiete!

Dér calul îndată s'a făcut un leu-

paraleu, de sta să sbōre, atātu deoganu mai putea să fie.

Apoi se duce, duce, ca vântul și ca gândul, multă lume împărăția, ca Dumnezeu să ne ția, că din poveste multă mai este, e lungă și frumoasă, să ascultați și d-vōstră. Cine va asculta multe va învăța, cine a dormi, bine s'a odichni.

Când dela o vreme sosesc la codrul de aramă. Aci și arbori și flori, și paseri și tote celea, erau numai aramă limpede, nu altceva.

Inimosul nostru, nici una nici două, ci se n'fundă prin cel codru. Să-i fiă lui urit ori frică să-i fiă, de unde!

Fiind-că-i picase dragă, rupe o flōre și și-o anină în căciulă.

Apoi, drept la mijloc de codru, află un lup bătrân prins într'un laț. Ce se gândesc, ce nu se gândesc, elu scie mai bine, destul, că rupe lațul și-i dă lupului drumul.

„Iți mulțămesc, Inimosule, — că m'ai scăpat din belea. La vreme de nevoie și eu ți-oiu prinde bine, ia trei per din spinarea mea și ți-i pune la straiță. Când fi la mare nevoie suflă numai peste ei, că eu cu întreg nea-

mulu meu am să-ți sar într'ajutor, sufletu creștinesc ce ești!”

Așa și face elu, Inimosul, apoi se ia mai departe, ușor ca vântul și inte ca gândul.

Și, după ce merge tocmai cât trebuiesce, ajunge la codrul de argint. Aci, și arbori, și flori și paseri și tote cele, erau numai limpede argint, — nu alt-ceva.

Fiind-că-i picase dragă, rupe o flōre de argint și și-o anină în căciulă, — după-ce aruncă pe cea de aramă la o parte.

Apoi drept la mijloc de codru află un peșce la o margine de lac, sbătându-se prins într'o unghiță. Ce se gândesc, ce nu se gândesc, elu o scie mai bine, destul, că și pe peșce ilu scapă din belea.

„Iți mulțămesc, Inimosule” — dise peșcele — „la vreme de nevoie și eu ți-oiu prinde bine. Ia trei solți din spinarea mea și ți-i pune la straiță. Când vei vedea, că nu mai e încătrău, suflă numai peste ei și eu cu întreg neamul meu am să-ți sar într'ajutor.”

(Va urma.)